1857. Nº. 128.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 28 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 October.

De te Marseille aangekomen brievenmaal uit Indië bragt de voor Engeland zoo gunstige tijding aan dat de stad Delhi is ingenomen, onder aanvoering van de Generaals Havelock en Outram. De verliezen der Engelschen moeten daarbij groot zijn geweest. Het berigt spreekt van 40 Officieren en 600 manschappen gesneuveld of gewond. De opstandelingen hebben wanhopend gevochten en lieten voor de bestorming de vrouwen en kinderen uit de stad vlugten. Maar nu de Engelschen van de stad meester zijn, zou hun toestand aldaar zeer netelig wezen. De opstandelingen hielden nu op hunne beurt de stad ingesloten, die geheel van levensmiddelen was ontbloot.

— Bij de voortzetting van het regtsgeding tusschen de Stad Leyden en den Staat, voor het Prov. Hof van Noordholland, in de zaak van het Haarlemmermeer, heeft Mr. J. C. Faber van Riemsdijk gisteren het woord gevoerd voor den Staat. Op Donderdag aanst. zal de verdere behandeling geschieden.

— Bij het afdrukken dezer ontvangen wij het voorloopig verslag der rapporteurs op de Middelen. Wij zien daaruit dat wat betreft de afschaffing der 38 opcenten van den accijns op het geslagt, de meerderheid der Kamer zich daartegen heeft verklaard. Slechts weinige leden zullen dien maatregel goedkeuren.

— Eenige dagen geleden werd uit 's Gravenhage, onder de bewijzen der voor de aldaar te regt staande Maleijers heerschende sympathie, ook vermeld dat eene aanzienlijke Dame, die vroeger in de Oost woonde, aan elk der van regtsvervolging ontslagene 18 Maleijers een zilveren horlogie tot afscheid had ter hand gesteld. Dat berigt blijkt thans wel voorbarig geweest te zijn, maar de zaak zelve heeft zich nu toch verwezenlijkt. Genoemde Dame immers heeft zich eergisteren voormiddag in het Zeemanshuis te Rotterdam aangemeld en, bij 17 der op vrije voeten gestelde Indische zeelieden, die aldaar gehuisvest zijn, toegelaten, ieder van hen een zilveren horlogie overhandigd, terwijl zij, op het vernemen dat de achttiende naar het ziekenhuis was overgebragt, ook derwaarts is gegaan, dien persoon verkwikkingen verschaft en hem de toezegging van een zilveren horlogie, na zijne herstelling, gedaan heeft. Voorts zou zij gezorgd hebben dat al deze zeelieden behoorlijk van schoeisel voorzien worden en de beloften hebben gedaan om, als zij weder voor de reis worden aangemonsterd, ook voor hunne verdere kleeding te zullen zorgen. (*R. C.*)

— Te Rotterdam had Zondag avond ll. een 6-jarige knaap, in de Groote Kerk op de gaanderij zijnde, het ongeluk over de leuning naar beneden te storten. De toestand van het kind, dat op het hoofd is nedergekomen, was hopeloos.

— Met het schip *Karel August* zijn Zaturdag ll. van Rotterdam weder een 30tal passagiers naar de Kaap vertrokken. Het waren meestal Onderwijzers, die zich aldaar willen vestigen.

— De Arrond.-Regtbank te Hoorn heeft Vrijdag ll. den cipier van het huis van arrest, aangeklaagd wegens mishandeling van een gevangene, veroordeeld tot eene eenzame opsluiting voor den tijd van 4 weken, afzetting van zijnen post en *f* 100 boete.

— In het *Hbl.* van Maandag, 2e ed., is een brief opgenomen van den Heer H. F. J. Ter Schouw, R. C. Pastoor op Schokland, waarin op nieuw wordt gewezen op het lijden der eilanders gedurende den winter. Thans reeds heeft in 4 maanden tijds de vischvangst, het eenig middel van hun bestaan, niets opgeleverd. Het eenige middel om in hunnen nood te voorzien is eene overplaatsing der eilanders naar het vaste land, maar om hiertoe te geraken, zouden zij geholpen moeten worden. De schrijver van den brief zegt daarom: Ik bid in naam der menschheid, hen, die zulks aangaat, het plan der ontvolking wel in overweging te nemen, daar de stelling, waarin de Schokkers zich thans bevinden, onhoudbaar is. Het geldt hier eene levensvraag. Zullen de Schokkers geholpen worden, om zelve hun brood te kunnen verdienen en zoo te blijven leven, of zullen zij aan hun zelven worden overgelaten, om zoo van gebrek te sterven?

— Te Utrecht is op den 14den dezer overleden de Heer G. H. Stevens, de oudste der Notarissen aldaar, welke praktijk hij bijna 50 jaren had uitgeoefend. Van zijn daardoor verkregen aanzienlijk vermogen heeft hij een edel gebruik gemaakt. Bij zijnen uitersten wil heeft hij aanzienlijke legaten besproken, niet alleen aan betrekkingen en vrienden, maar ook aan de gestichten en diaconiën van de onderscheidene gezindheden aldaar, en aan eenige weldadige inrigtingen in ons Vaderland. Voorts heeft hij aan de Domkerk gelegateerd zijne door hem bewoonde huizinge met den inboedel, en aan verdere Nederd. Prot. kerken aldaar, eene som in geld, terwijl eindelijk een gedeelte zijner nalatenschap zal moeten worden besteed tot het bouwen van een aantal woningen, enz., onder den naam van *Stevens-Fundatie*, om gratis te worden bewoond door ordentelijke ambachtslieden.

— Te Tilburg zal eerstdaags een aanvang worden gemaakt met de oprigting van twee groote wollen-stoffen fabrieken.

— Naar men uit Luxemburg meldt is de uitgave van de *Courrier du Luxembourg* voor 3 maanden geschorst, en gedurende dien tijd aan den uitgever de vergunning ontnomen, tot het uitoefenen zijner drukkerij.

— Uit het voorloopig verslag der Commissie van rapporteurs der Tweede Kamer op het ontwerp van wet tot wijziging der gemeente-wet, met betrekking tot de plaatselijke belastingen, blijkt dat de gevoelens der leden daaromtrent zeer uiteenloopende waren. In 2 afdeelingen heeft men in de mededeelingen van den Minister de strekking willen bespeuren, dat men het stelsel van verbetering der belastingen, door middel van afschaffing van accijnsen, wil laten varen, — dat men aan den anderen kant wel vermindering in de directe belastingen wil brengen, maar dat de meer gegoeden daardoor meer zouden worden gebaat, dan de middenstand, en dat de plattelands bewoners, die kunnen geacht worden meer tot dekking der staatsuitgaven te moeten bijdragen, daardoor niet zouden worden getroffen. In 3 afdeelingen heeft men zich niet daarover uitgelaten, of er zich niet tegen verklaard.

In 2 afdeelingen heeft men geen bezwaar gevonden in het verlies van *f* 681,930 door het Rijk. Sommige leden echter hebben dit, in den tegenwoordigen toestand, onvoorzigtig geacht.

Voorts werd de vraag geopperd of de Staat verpligt is aan de behoefte van enkele gemeente-kassen te gemoet te komen, en of daartoe noodzakelijkheid bestaat. Vele leden hebben noch het een, noch het ander toegegeven. Deze leden beweren dat, indien de behoeftige gemeenten, zoo als Amsterdam en andere provinciale hoofdplaatsen, in ongelegenheid verkeeren, die een gevolg is van het onverwijld afschaffen van de belasting op het gemaal, en zij dus dezen nood aan zichzelven hebben te wijten. Zij meenen, dat als men, om daarin te voorzien, zijne toevlugt moet nemen tot equivalenten, men zulks moet aanmerken als een noodzakelijk kwaad. Met het oog op hetgeen in andere gemeenten is beproefd, om zich op de eene of andere wijze te helpen, hebben deze leden de noodzakelijkheid van rijkswege daartoe bestreden. Andere leden hebben met dit ongunstig oordeel niet ingestemd. Zij achten het onbetwistbaar, dat de groote gemeenten te veel door de belasting op het personeel worden bezwaard, en dat de poging om daarin te voorzien, als zeer loffelijk moet worden beschouwd.

— Dezer dagen zijn door den Minister van Justitie aan de Tweede Kamer gezonden eenige stukken betreffende het cellulaire stelsel, o. a. het rapport van den Inspecteur der gevangenissen, betreffende zijne inspectiereis, gedaan in 1857, uit het oogpunt van cellulaire opsluiting. Het eerste deel van dat rapport is gewijd aan opmerkingen en inlichtingen in de gevangenissen gemaakt en verkregen en in het tweede worden eenige noodzakelijke gevolgtrekkingen, daaruit ontleend, opgenomen. In dit tweede gedeelte vindt men omtrent het cellulaire stelsel het volgende vermeld: Betreffende de waarde dezer opsluiting heeft de Inspecteur bij geenen der beambten eenige afkeuring van het beginsel aangetroffen, met uitzondering van slechts een eenige, die vrees voedde voor meer gelegenheid tot zelfmoord, doch in welke vrees hij niet deelde. Wat de gevangenen zelven aangaat, is hem gebleken, dat de meeste de afzondering, zelfs bij gelijken duur, verkozen, en dat alleen de meest verdorvene, en daarom de gevaarlijkste, de gemeenschappelijke opsluiting verlangden. Dat intusschen het stelsel van afzondering ('t welk hij vermeent, dat ten onregte eenzame opsluiting wordt genoemd) op de preventive gevangenen behoort te worden toegepast, is volgens den Inspecteur volstrekt noodzakelijk, en zoolang het stelsel niet algemeen bij de wet kan worden toegepast, behooren er onder het bereik der regtbanken cellen aanwezig te zijn, zoowel voor preventive gevangenen, als voor die, welke tot cellulaire opsluiting zijn veroordeeld. Afdoende bezwaren tegen het vereenigen van cellen en zalen in een en hetzelfde gebouw, zoolang de tegenwoordige wetgeving bestaat, zijn hem niet voorgekomen, en dat dergelijke inrigting nadeelig zou werken op de gemoedsgesteldheid der cellulaire gevangenen, verklaart hij voor eene bepaalde dwaling.

Omtrent de tijdsverhouding der afzondering, is het den Inspecteur duidelijk voorgekomen, dat de thans geldende moet worden afgekeurd; dat er weinig bezwaar zoude bestaan om, bij een goed ingerigt en uitgevoerd stelsel, den duur gelijk te stellen, maar dat voorshands de verhouding bepaald zou kunnen worden op 2 tot 3.

Een der meest gewigtige punten is, naar het inzien van den Inspecteur, de wettige duur der onderlinge afzondering. Naar aanleiding der verkregene ondervinding, kan die duur veilig op 3 jaren als maximum worden bepaald, en toepasselijk voor alle gevangenisstraffen; — uitgezonderd voor gevangenen beneden 16 en boven 60 jaren. Naar zijn oordeel zoude eene dergelijke bepaling, aan welke hij groote waarde hecht, een goeden waarborg opleve-

ren tegen het herhalen van misdrijven. Zoodra de kleinere gevangenissen meer algemeen voor afgezonderde opsluiting zullen zijn ingerigt, geeft hij in bedenking om de gevangenen, voor meer dan 3 jaren veroordeeld, naar groote centrale gestichten te doen overbrengen, die hij echter voor niet meer dan 100 of 120 gevangenen zoude willen inrigten, ten einde de personen, die aan het hoofd derzelve zijn geplaatst, de middelen te verzekeren, om den goeden gang der zaken na te gaan, en zich te overtuigen, dat al de beambten, ook wat betreft de zedelijke verbetering der gevangenen, hunnen pligt betrachten en aan hunne roeping voldoen.

Overigens is de Inspecteur van gevoelen, dat doeltreffend volksonderwijs, en het wegnemen van bezwarende bepalingen ten aanzien der nijverheid, kunnen strekken tot vermindering van het aantal der gevangenen.

— Het onderzoek van Hoofdstuk V (*Binnenl. Zaken*) der Staatsbegrooting voor 1858 heeft in de afdeelingen der Tweede Kamer tot de volgende bedenkingen aanleiding gegeven. Vrij algemeen werd er geklaagd dat de Memorie van Toelichting slechts eenige vlugtige opmerkingen mededeelde, zonder te treden in de ontwikkeling der onderwerpen, waarvan de Regering weet dat de Kamer gaarne geheel en al op de hoogte der zaak wordt gehouden, voornamelijk kwamen hierbij in aanmerking de inzigten der Regering omtrent de Delftsche Academie, en de zaken van de Maatschappij van Weldadigheid. Wat betreft het eindcijfer werd aangemerkt, dat zulks slechts in schijn minder dan vroeger is, vermits er thans niets is uitgetrokken voor even genoemde maatschappij. Ook hier vond de voorgenomene verbetering van de bezoldiging der ambtenaren nog al tegenstand. De meerderheid der leden toonde zich huiverig aan den uitgetrokken, geheel nieuwen post van *f* 5000, voor de instelling eener algemeene statistische commissie, haren bijval te schenken. Men is er verre af het nut van statistische nasporingen te miskennen; maar die onderzoekingen behooren toch voor een goed deel meer tot het gebied der wetenschap dan tot den werkkring van het bestuur. Nopens de som voor het eiland Schokland bestemd, heeft men gevraagd, wat er zij van het verspreide gerucht omtrent een plan tot het geheel verlaten van dat eiland door de bevolking. Had dit gerucht werkelijk eenigen grond, dan zou het de vraag zijn, of de belangen van onzen handel en scheepvaart door zulk een stap niet zouden worden gekrenkt. Men kon zich dit echter niet voorstellen, daar het anders eenigzins vreemd zou klinken, dat de Regering niet slechts over 1858 onderstand aan de burgerlijke gemeente Schokland wil verleenen, maar ook, blijkens het aangevraagde bij dit hoofdstuk, eene aanzienlijke som voor de zee- en havenwerken van het eiland bestemt. Het verleenen eener bijdrage uit 's Rijks kas tot het in goeden staat brengen van wegen in den Haarlemmermeerpolder kan, naar het vrij algemeen gevoelen, alleen te pas komen voor zoover het daarbij hoofdwegen geldt, die de nieuwe gemeente met andere aangrenzende gemeenten in verband brengt. Naar aanleiding van de uitgetrokken som voor het Academisch gasthuis te Leyden heeft men gevraagd, wat er is van de stichting van een Nosocomium of groot ziekenhuis aldaar. De wet tot goedkeuring der tusschen den Staat en de stad Leyden gesloten overeenkomst, die ook door den afstand van domeinen deze stichting bevorderen moest, dagteekent reeds van den 7den September 1853. Het blijkt niet, dat in de sedert verloopen 4 jaren iets is gedaan om het doel van het sluiten der overeenkomst te bereiken. Voorts hebben onderscheidene leden hun genoegen betuigd over het voornemen der Regering tot verbouwing van het locaal, waarin de archaeologische verzameling te Leyden is geplaatst. Die verzameling behoorde tot nu toe tot de zoodanige, welker plaatsing zeer veel te wenschen overlaat.

Bij Hoofdstuk IX *B* (*Financiën*) is opgemerkt, dat de verdeeling van geldstukken beneden de waarde van *f* 2,50 niet overal evenredig is aan de behoeften, en dat op vele plaatsen bepaaldelijk aan stukken van één gulden groote schaarschte heerscht. Men wenschte de aandacht der Regering daarop te vestigen. Men heeft ook gevraagd of de Regering spoedig gevolg zou geven aan hare toezegging wegens het plaatsen van bussen aan de spoorwegstations in de steden, tot opname van brieven om met den eerstvertrekkenden trein te worden medegenomen. Onderscheidene leden hebben ook aangedrongen op verbetering van de postdienst ten platte lande, waaraan op vele plaatsen dringend behoefte was. Ook drong men aan op het nemen van maatregelen om het gebruik van de postzegels te bevorderen. De post van onvoorziene uitgaven bij dit Hoofdstuk beschouwde men als niet genoegzaam geregtvaardigd.

's GRAVENHAGE, 27 October.

Bij de geneeskundige dienst der landmagt is tot eersten Officier van Gezondheid 2de kl. benoemd de Officier van Gezondheid 1ste kl. G. A. Baum.

— De Luit.-ter-Zee 1ste kl. G. Tichelman is door Z. M. op pensioen gesteld, maar tevens benoemd tot Havenmeester aan het Groot Noordhollandsch kanaal te Nieuwe-Diep.

— De Hertog Bernard van Saksen-Weimar-Eisenach, die een geruimen tijd in Duitschland heeft doorgebragt, is thans alhier teruggekeerd.

— De Heer Murphy, Minister-Resident van de Vereenigde Staten, en Baron von Doblhoff, Gezant van den Keizer van Oostenrijk, zijn in de residentie teruggekeerd.

— De Minister van Marine zal op Vrijdag aanst. geen gehoor verleenen.

— De Minister van Oorlog heeft belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat volgens het onlangs herziene Reglement voor de Kon. Militaire Academie, bij het examen van de adspiranten welke voor de koloniale dienst zijn bestemd, thans ook de Engelsche taal wordt gevorderd; en dat het handteekenen tot eene aanbeveling zal strekken.

— Ingevolge art. 64 der prov. wet zullen de Staten der onderscheidene provinciën, op Dingsdag 3 November aanst. in de hoofdplaatsen bijeenkomen tot het houden hunner najaars-vergadering.

AMSTERDAM, 26 October.

Heden werd alhier het nieuwe Laboratorium voor het onderwijs in de Scheikunde op eene plegtige wijze geopend. De Hoogleeraar von Baumhauer hield daarbij eene gepaste rede, waarin hij het hooge belang van eene zoodanige inrigting aantoonde. Na hem voerden nog het woord de Burgemeester en de Heer Mr. Teding van Berkhout, namens Curatoren der Doorluchtige School.

— Door den Gemeenteraad is het plan van den Heer Galman, tot den aanleg van een brug over het IJ, verworpen.

— Hier ter stede is in de vorige week weder eene vergadering gehouden van het Comité der houders van Spaansche 3 pCt. uitgestelde schuld van 1831. Op die vergadering was tegenwoordig Baron Sirtema de Grovestins, Gezant onzer Regering bij het Spaansche Hof, die gewigtige mededeelingen deed. Het Comité heeft besloten op nieuw bij de Spaansche Regering aan te dringen op de nakoming harer beloften, en voorts elke nieuwe Spaansche leening tot zoo lang van de beurs te weren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 26 October.

In 1855 werd van Regeringswege eene prijsvraag uitgeschreven, ter verkrijging van eene grondstof, om de voedselinhoudende zelfstandigheden in de fabrieken gebruikt, te vervangen. De uitgeloofde prijs bestond in 10,000 fr. 138 antwoorden zijn op die vraag ingekomen, maar de beoordeelaars zijn tot het besluit gekomen dat aan niet één de prijs kon worden toegekend. Eenige der inzenders zijn echter loffelijk vermeld.

— De Hoogleeraar Serrure te Gent heeft dezer dagen een geschenk uit Rusland ontvangen van wege de Prinses-weduwe Kotschoubey. Het is een prachtwerk van zeer groote waarde over de oudheden van den Kimrischen Bosporus (de Krim), hetwelk niet in den handel is, maar waarvan slechts een bepaald getal exemplaren vervaardigd is, om uitgedeeld te worden aan de bijzondere vrienden van den overledenen Prins en aan de verdienstelijkste geleerden van Europa.

— Het *Journal de Charleroi* deelt het volgende voorval van roekeloosheid mede. Een jong gezel had, des avonds in een herberg gezeten, gewed dat hij des nachts den haan van den in aanbouw zijnden kerktoren zou afhalen. Nadat hij vertrokken was dacht niemand er meer aan, want men beschouwde het als een bluf. Vroeg in den morgen vonden echter eenige werklieden bij de kerk een levenloos mensch liggen. Het was onze wedder, die opgewekt door den drank, zijn besluit had willen volbrengen, en daarbij den dood had gevonden.

ENGELAND.

LONDEN, 25 October.

Men verneemt dat de Regering de maatregelen van Sir Campbell, betrekkelijk het in beleg stellen van sommige districten in Bengalen, en waarover hij in oneenigheid was met Lord Canning, goedgekeurd heeft.

— Aan den Hertog van Cambridge zal een eeresabel, benevens het eereburgerschap der stad worden aangeboden, ter erkenning zijner verdiensten in den Russischen oorlog.

— Van wege het bestuur der O. I. Compagnie zal eerstdaags 200,000 £ in specie, ten behoeve der Regering, naar Calcutta worden gezonden.

— Met de *Ripon* zijn, onder meer andere passagiers, uit Indië aangekomen Mevrouw Brooks en hare dochter en Miss Cloete, welk 3-tal te paard uit Mhow ontvlugt is en eenige mijlen ver zonder ophouden doordraafde, om het leven te redden. Na eindelijk eene wijkplaats in een fort gevonden te hebben, moesten zij zich met het vleesch der paarden op welke zij gevlugt waren voeden. Ook Mevrouw Graham was aan boord van dat schip. Na met haren echtgenoot uit Salkote gevlugt te zijn, werd deze laatste in het rijtuig waarin zij zaten, doodgeschoten, waarna zij de teugels vatte en ontkwam.

— In een brief uit Arrah worden de verdiensten van den Heer Vicars Boyle, Burgerlijk Ingenieur uit Ierland, ten hoogste geprezen. Door zijne bekwame versterking der kleine vesting met de 16 Europeanen, welke hij bij zich had, kon hij gedurende 7 dagen aan een vijandelijk corps van 2500 man weerstand bieden, tot dat de Majoor Vincent Eyre de muiters op de vlugt joeg.

— Men is hier ijverig in de weer met het reinigen der woningen van den geringen stand, het weren van schadelijke uitwasemingen enz., als voorbehoedmiddelen tegen de cholera, van welke ziekte men weet dat eenige gevallen hebben plaats gehad.

— Te Hull is de Directeur eener maatschappij in hechtenis genomen, beschuldigd van verduistering van gelden, ten bedrage van 101,400 £.

— Te Liverpool is de ketel in eene meelfabriek gesprongen. Het gebouw werd daardoor vernield, de machinist gedood en een der werklieden zwaar gebrand. Ook 3 voorbijgangers werden ligt gekwetst.

— Te Grimsby is door visschers een Hollandsch schip binnengebragt, dat zij verlaten hadden gevonden. Het was geladen met graan en in het ruim stond 5 voet water, terwijl het wand nog zeer weinig had geleden. De Kapitein en de bemanning is later mede in de genoemde plaats aangekomen; zij verklaren het schip verlaten te hebben, in de meening dat het weldra zou zinken.

— Over het graafschap Essex heeft Donderdag ll. een geweldig onweder gewoed, vergezeld van zoodanige regenbuijen, dat de rivieren buiten hare oevers traden en groote verwoestingen daardoor werden aangerigt. Een persoon heeft daarbij zelfs het leven verloren.

— Te Oldham overleed dezer dagen een persoon, die in den slag van Waterloo een kogel in de linkerzijde ontving. Hoewel van zijne wonde hersteld, werd de kogel er nooit uitgehaald. Thans is zulks bewerkstelligd, en de kogel werd uit de longen gehaald, alwaar hij dus 42 jaren was verbleven.

— Het schip *Ontario* is niet verre van Norwich verongelukt. Van de bemanning is slechts een persoon gered. Ook moet nog een ander schip in die wateren met man en muis zijn vergaan.

— Het Parlement van de Kaapkolonie heeft de Regering aldaar gemagtigd, om aan eene maatschappij vergunning te verleenen tot den aanleg van een spoorweg tusschen de Kaapstad en Wellington. De Regering zal 6 pCt. rente waarborgen, maar de helft erlangen van hetgeen de opbrengst meer dan 8 pCt. zal bedragen. De weg moet in 5 jaren gereed zijn. — De geschillen tusschen de Transvaalsche Republiek en den Oranje-Staat zijn vereffend.

— De handelsberigten uit de Vereenigde Staten luiden nog zeer treurig. Al de banken van New-York hebben hunne betalingen gestaakt. 50,000 personen zijn zonder bestaan en aller gemoederen zijn met angst vervuld. Echter zijn thans de fondsen een weinig gerezen. Ook te Boston hadden de besturen der banken eene vergadering gehouden en besloten de betalingen te staken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 October.

Algemeen verwacht men dat de conferentie, ter behandeling van de zaken der Vorstendommen, in het midden der volgende maand zal worden gehouden. De zoo stellig uitgedrukte wensch van de Divans tot eene vereeniging onder een Koninklijk hoofd, baart niet weinig zorg, vooral daar Turkye al het mogelijke zal doen om zulks te beletten.

— De Heer Haussmann, Prefect van de Seine, heeft van den Shach van Perzie het Grootkruis van de Orde van den Leeuw en de Zon ontvangen.

— Voor de Russische kerk die alhier gebouwd zal worden, is de grond reeds aangekocht. De kosten zullen 1 millioen bedragen. De Keizer van Rusland heeft voor 200,000 fr. ingeteekend, de Keizerin-Moeder voor 100,000 fr. en de Synode voor 200,000 fr.; de geloovigen zullen het overige bijeenbrengen.

— Het tarief voor de rijtuigen schier zal weder op den ouden voet hersteld worden. Deze verandering is reeds aan de goedkeuring van den Minister van Binnenl. Zaken onderworpen.

— Te Marseille is een vuurwerkmaker deerlijk gebrand, ten gevolge zijner onvoorzigtigheid. Aan den arbeid zijnde had hij kleefels om zich liggen, een daarvan ontbrandde en stak het stuk aan dat hij bewerkte. Zijne oogen en de borst hebben vreeselijk geleden en er bestaat weinig hoop op zijn behoud.

— Te Seclin heeft dezer dagen een belangrijke brand gewoed, waarbij vele veldvruchten werden vernield. Het is later gebleken dat een kind van 10 jaren dien brand had gestigt, ten einde, zoo als hij zich uitdrukte, een mooi vuurtje te zien.

— Op den spoorweg van Mans zijn balken over de rails gelegd met het doel om ongelukken te veroorzaken. Gelukkiglijk hebben die niet plaats gehad. De schuldige is gevangen genomen.

— De dagbladen van Moulins, Orleans en Tours zijn opgevuld met berigten van overstroomingen, door het wassen der rivieren. Daar in den beginne de oeverbewoners waren gerustgesteld door de daling van het water, zoo hebben zij aanzienlijke verliezen geleden, daar alle voorwerpen, die geborgen hadden kunnen worden, weggespoeld zijn. Te Montrond heeft de oogst veel geleden. De Allier is zoodanig gewassen dat men voor het behoud van den spoorwegbrug heeft gevreesd, doch het water is nu niet meer daarover laat gaan.

SPANJE.

MADRID, 23 October.

In de provinciën is de aftreding van het Kabinet mede met vreugde vernomen, vooral wat betreft den Heer Nocedal. Met de zamenstelling van het nieuwe Ministerie is men nog niet gevorderd, daar de Heer Mon elk oogenblik hier verwacht wordt. Tot op dit oogenblik heeft Narvaez deze stad nog niet verlaten. Waarschijnlijk zal hij zich weder naar Parijs begeven, alwaar sommige lieden hem weder als Gezant van Spanje willen zien optreden.

— Omtrent den staat van zaken te Lissabon leest men in een brief van daar het volgende: De epidemie is thans algemeen in de stad en omstreken verspreid. Men kan zich geen denkbeeld vormen van de treurigheid der bevolking en van de weinige bedrijvigheid die in deze ongelukkige stad heerscht. Verbeeldt u eene stad, waarin gedurig de draagbaren naar de gasthuizen gaan en de rouwkoetsen naar de kerkhoven; voeg daarbij eene menigte rijtuigen met goederen beladen van hen die de stad verlaten, de straten zonder beweging, de winkels gesloten, de wandelingen verlaten, en gij zult een begrip hebben van Lissabon. De handel staat stil, de beurs is wel open, maar slechts voor den vorm. De geneesheeren beslijden thans de ziekte met meer vrucht dan in den beginne, omdat zij die leeren kennen, van daar dat er thans 1 van de 5 aangetasten herstellen, dat vroeger slechts 1 van de 3 was. Twee geneesheeren en twee apothekers zijn aan de ziekte bezweken. Van den apotheker der armen, wiens overlijden vroeger gemeld is, zijn ook de vrouw, de dochter en de dienstbode bezweken. Geheele gezinnen zijn uitgestorven. Wij staan hier te Lissabon gelijk een soldaat op de bres, dagelijks onze beurt verwachtende; en dankbaar voor iederen dag dat wij leven. De processien gaan door de straten en de geestelijken werpen wijwater op de huizen der dooden. In den avond van den 13den waren er in 24 uren 236 personen aangetast en 76 overleden.

ITALIE.

Volgens berigt uit Rome heeft de Paus zich niet gunstig uitgelaten over het mandement, waarbij de Aartsbisschop van Dublin onlangs de staatkunde, door Engeland in Indie gevolgd, heeft afgekeurd. Het kerkelijke opperhoofd heeft voorts gelast, dat in het officiele blad de Britsche belangen zooveel mogelijk zullen worden voorgestaan.

— De Aartshertog Maximiliaan heeft weder een blijk van welwillendheid gegeven. Een oud ambtenaar in Lombardye, die tengevolge der gebeurtenissen in 1848 zijn post had verloren, lag op sterven. Hij verlangde zijn oudste zoon, die om zich aan de krijgsdienst te onttrekken in Piemont was gevlugt, nog eens te zien, om de belangen van het gezin te behartigen. Hij vervoegde zich met dat verzoek tot den Aartshertog en door diens tusschenkomst is hem zulks toegestaan, en zijn zoon kan, na zich van de dienst afgekocht te hebben, in het land blijven.

— De Koning van Sardinie heeft het besluit tot ontbinding der Kamers geteekend, maar dit besluit zal eerst later openbaar worden. De verkiezingen zullen op 15 Nov. plaats hebben, indien de overstroomingen waardoor Piemont thans geteisterd wordt, niet een uitstel daarvan noodzakelijk maken. De schade door het water op verscheidene plaatsen veroorzaakt, wordt op verscheidene millioenen geschat.

PRUISSEN.

BERLIJN, 25 October.

De Koning is in staat geweest een kabinets-orde te teekenen, waarbij hij het beleid der regeringzaken gedurende 3 maanden aan den Prins van Pruissen overdraagt. Dit stuk luidt als volgt: Daar ik, naar de voorschriften der Geneesheeren, mij, ten minste gedurende 3 maanden, van alle regeringszaken moet onthouden, zoo wil ik, gedurende deze 3 maanden, zoo mijne gezondheid niet inmiddels zal hersteld zijn, U, als mijnen plaatsvervanger, de leiding der staatszaken overdragen. Uwe K. H. en geliefde broeder verzoek ik derhalve, het noodige daaromtrent te verordenen. De Prins heeft dit besluit ter kennis van de Vertegenwoordigers gebragt, en gezegd dat hij die taak op zich nam en dat de loop der zaken dezelfde zou blijven.

Het laatste bulletin omtrent 's Konings toestand luidt zeer gunstig.

— De Secretaris van het Kabinet des Konings, v. Niebuhr, is te Potsdam overleden.

— Op de sterrewacht te Dusseldorp heeft Dr. Luther den 19den dezer weder eene tot hiertoe onbekende planeet van de tiende grootte ontdekt, die de 58ste nu bekende planeet is en het aantal der planeten tusschen Mars en Jupiter op 50 brengt.

— De vader van Dr. Vogel, te Leipzig, heeft een berigt ontvangen van den Engelschen Consul te Tripoli, waarin gezegd wordt dat de tijding omtrent den dood zijns zoons, nog door niets is bevestigd. Er waren op nieuw pogingen in het werk gesteld om zich zekerheid omtrent het lot van den reiziger te verschaffen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 24 October.

De Keizer wordt eerstdaags hier verwacht, om doortastende maatregelen voor de finantiën te nemen. Er is slechts een middel, om tot een goeden uitslag te geraken, en dat is de vermindering van het leger, waartoe men dan ook zou overgaan wat betreft de infanterie en de artillerie. Eene vermindering van de ruiterij ontmoet zwarigheden.

RUSLAND.

De Keizer heeft op voorstel van den Grootvorst Constantijn het besluit uitgevaardigd, dat voortaan het verblijf te Sebastopol weder aan vreemdelingen is toegestaan.

— De Keizer en de Keizerin worden den 25sten Oct. in de hoofdstad verwacht. Prins Gortschakoff heeft de leiding der buitenl. aangelegenheden reeds weder aanvaard.

— Naar men wil zou de Keizer aan den Shach van Perzie eene afdeeling van het leger uit den Kaukasus hebben aangeboden, om de onlusten in de provincie Khorassan te dempen.

— Op nieuw zijn een tweetal ministeriele verordeningen uitgevaardigd, waarbij de Israeliten is vergund zich in de militaire kolonien te vestigen, dat niet dan gunstig op de algemeene welvaart kan werken. In de landelijke policie, waarbij vele misbruiken waren ingeslopen, heeft eene reorganisatie ondergaan.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 29en October 1857, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen.

1°. Rekening der Israelitische Armen, over 1856.
2°. Adres van Prof. J. Geel, om ontslag als Curator van 't Gymnasium.
3°. Adres van Docenten aan het Gymnasium, om voortdurende vrijstelling van het minerval voor de Kinderen der Docenten.
4°. Voordragt van Curatoren, omtrent de gratificatie aan den Claviger.
5°. Verzoek van den Conservator aan 's Rijks Herbarium, H. van Hall om gratis gebruik van een lokaal bij Stads-Gehoorzaal.
6°. Voordragt tot opheffing van de Vleeschhal.
7°. Request van J. Hopman, tot het plaatsen van een spoelingbak, het leggen van duikers, enz.
8°. Request van W. Reinten tot het leggen van duikers.
9°. Request van D. Francken, tot het leggen van een duiker.
10°. Request van J. Parmentier, tot het trekken van water uit een regenbak.
11°. Request van J. Zandvliet, houdende bezwaar tegen de belasting voor een riool.
12°. Request van adsistenten Commiesen-portiers om verhooging van jaarwedde.
13°. Adres van oude Klap- en Brandwakers, om eene herhaalde gratificatie.

KERKNIEUWS.

'sGRAVENHAGE 26 October. Gisteren werd bij de Waalsch-Herv. Gemeente alhier, als Herder en Leeraar bevestigd, Ds. E. A. Zubli, door zijnen ambtgenoot Ds. P. Boucher, die daarbij eene rede hield over Jes. XLIII: 10. Des avonds deed de bevestigde zijne intrede, sprekende naar aanleiding van Deut. 4: 27.

DELFT 26 Oct. Ter vervulling der vacature bij de Waalsche gemeente alhier, is door den Kerkeraad het navolgende 3-tal gemaakt: Laatsman, Candidaat te Maastricht, van Hamel, Predikant te Groningen, en Petavel, Evangeliedienaar in Zwitserland.

ADVERTENTIEN.

Voor de veelvuldige bewijzen van belangstelling bij de bevalling mijner Echtgenoot ondervonden, betuig ik bij deze mijnen welmeenenden dank.

26 October 1857. H. P. J. van WENSEN.

De **Rekening en Verantwoording** in den Insolventen Boedel van C. BOOM, *Strohoeden-Fabriekant*, zal door den Curator Dingsdag den 3den November e. k., des voormiddags ten *half elf ure*, ter Vergaderkamer der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, worden afgelegd.

Mr. A. W. van der HOOP, qq.

De Ondergeteekende verzoekt het geachte Publiek, zoo binnen als buiten de Stad, aan zijne Huisvrouw CATHARINA SMIT, en aan zijnen Zoon NICOLAAS van der KAMP, *Postbode* op *Katwijk*, van nu af, op zijnen naam, geen Crediet te verleenen of Betalingen te doen, zullende hij in die opzigt voor niets aansprakelijk zijn.

Leyden, 27 October 1857. JACOB van der KAMP.

MAATSCHAPPIJ VOOR TOONKUNST TE LEYDEN.

Ouders of Voogden, verlangende Kinderen het onderwijs der Muziekschool met het nieuwe vierde jaars 1° November te doen bijwonen, of dat onderwijs niet langer te doen genieten, gelieven zich vóór of uiterlijk op den 31sten October e. k., liefst des voormiddags tusschen 11 en 12 ure, aan te melden bij

den Commissaris waarnd Secretaris,
LEEMANS.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van **BREEDE & VALOIS.**

MAANDAG, 2 November 1857, (No. 2 van 't Abonnement.) Met medewerking van den Heer VICTOR DRIESSENS. **De Voddenraper van Parijs,** Drama in 8 Tafereelen en een Voorspel, naar het Fransch van Felix Pyat. 1e Taf. (voorspel) de Moord; 2e taf. het Carnaval; 3e taf. de Wroeging; 4e taf. de valsche Beschuldiging; 5e taf. de List; 6e taf. de Dronkenschap; 7e taf. de Geregtigheid; 8e taf. de Valstrik; 9e taf. de Straf.

Aanvang ten *half zeven* ure.

CHARLES ROUSSELLE,

bijgenaamd: DE ALCIDES VAN HET NOORDEN.

Bovengenoemde heeft de eer ter kennis van het Publiek te brengen, dat hij nog eene *tweede buitengewone Koorvalling* zal geven op Donderdag 29 October 1857, thans in het *Heeren-Logement* aan **den Burg.** Bij de eerste Voorstelling was hij in de onmogelijkheid de aangekondigde proeve zijner kracht met een stuk geschut ten uitvoer te brengen, aangezien de Stads-Gehoorzaal daartoe niet geschikt was, hij kan thans het Publiek verzekeren dat, bij deze tweede Voorstelling, *op algemeen verzoek* geschiedende, het programma volledig zal uitgevoerd worden en dat de Voorstelling met het **geschut,** zoowel als met de **paarden** zal plaats hebben.

Entrée *f* 0.75. Aanvang des avonds 7 ure.

J. CAHEN Jr.,

heeft de eer zijne geëerde Begunstigers en het geachte Publiek te berigten, dat zijn Magazijn ruim voorzien is van **Najaars- en Winter-kleedingstukken,** bestaande in Duffelsche Paletots van *f* 6.75 en hooger, gewatteerde Lakensche Paletots en Jassen *f* 14 en hooger, supra fijne Castorine Paletots *f* 15.50 en hooger, Drap de Russie Paletots met Pluschgevoerd *f* 17.50 en hooger, Lord Raglans *f* 13 en hooger, echte Admiraal Napier Regenjassen *f* 6.75 en hooger, Olliendjassen *f* 3.75 en hooger, Satijn de Laine Broeken *f* 7.75 en hooger, fijne Lakensche Broeken *f* 5.50 en hooger, Busking Broeken *f* 4.75 en hooger, Cachemire, Lakensche, Satijne en Pluche Vesten van *f* 1.90.

KINDERGOEDEREN IN ALLE TAILLES VOORHANDEN.

Voorts zijn ontvangen een groot assortiment van de zoo gunstig bekende Krimpvrije Flanelle Hemden van *f* 1.75 en hooger, Onderbroeken, 80 cts, Cachemire Winterhandschoenen van af 40 cts, Cachenez, Boorden, Halfhemden, Cols en nog vele artikelen, alles aan bovengemelde prijzen evenredig.

Voor de solide bewerking der Goederen, wordt gewaarborgd door kostelooze reparatiën in het

GOEDKOOPE VERKOOPHUIS

Maarsmansteeg, het tweede Huis van de Vischbrug, Wijk IV. No. 72.

Wed. W. C. BOCK, Breedestraat.

Depôt

van **Thee** uit het Magazijn van de Heeren OTTO ROELOFS & ZOON, *Amsterdam*.

» **Chocolade** uit de Fabriek van den Heer F. J. H. DEKKER, *Amsterdam*.

» **Chocolade (geprepareerd)** uit de Fabriek van den Heer Ph. SUCHARD, *Neufchâtel*.

» **Tabak en Sigaren** uit de Fabriek van de Heeren BECKER & ZOON en EVERS, *Amsterdam*.

J. A. ZUUR,

Te LEYDEN,

Kaarsenfabriekant en Grossier in Gedroogde Vruchten.

Gewone Vetkaarsen . . . . . per 100 N. ℔ *f* 70.—

Nieuwe Gedroogde Appelen . . . " " " 100 " " 46.—

Nieuwe Gedroogde Peren . . . . " " " 100 " " 50.—

à Contant zonder kortingen.

Men vraagt te *Leyden* voor eene solide **Brandverzekeringmaatschappij** groot *f* 300,000 een AGENT, genegen een Aandeel te nemen à *f* 1000, tegen aannemelijke voorwaarden. Adres *franco* onder Lett. G. bij den Boekh. G. W. TIELKEMEIJER, Vijgendam te *Amsterdam*.

Men vraagt **iemand bekwaam tot het vertalen van het Hollandsch in het Fransch.** Brieven, met eene proeve, worden gevraagd aan het adres van A. W. SYTHOFF, alhier, onder No. 1.

Een Jongeling van 18 jaren, zag zich gaarne geplaatst tegen primo Februarij of eerder als **Huisknecht of Palfrenier,** kunnende hij bewijzen van goed gedrag overleggen. Adres Bureau dezer Courant Lett. B. Brieven *franco*.

BEKWAME SIGARENMAKERS

kunnen dadelijk *vast werk* bekomen aan de Fabriek van P. ROUWENHORST MULDER, Heerensteeg.

BROODBAKKERS.

Er wordt gevraagd om dadelijk in dienst te treden, Een ongehuwd JONG-MENSCH van de P. G. en met het vak van broodbakken bekend. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven bij Wed. A. MORAAL Jz. te *Leyderdorp*.

LEYDSCHE STOOMBOOTDIENST.

WINTERDIENST.

Van af Maandag 2 November e.k.

Van LEYDEN: Des Maandags ten *vier* ure, de overige dagen *half zes* ure.

Van AMSTERDAM: Dagelijks behalve Zondag namiddag ten *twee* ure.

DE DIRECTIE.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 26 October.

Tarwe, 40 à 50 cts lager, goede en puike Jarige *f* 9.75 à *f* 10.25, mindere *f* 7.75 à *f* 9.50, goede en puike Nieuwe *f* 10.50 à *f* 10.75, mindere *f* 6.25 à *f* 10.25. Rogge, 30 cts lager, *f* 6. à *f* 7.30. Gerst, 20 cts lager, Winter *f* 5.80 à *f* 6.50, dito Zomer *f* 5.60 à *f* 6.50.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 11.40 tot *f* 11.70, Pruissische Rogge *f* 6.70 tot *f* 7.20.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 26 October.

			Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND	Werkelijke Schuld . . . à	2½ pCt.	62	62½	62 1/16
Dito	Certificaten	3 "	74½	74¾	74½
Dito	dito	4 "	95⅝	95⅞	95½
Amortisatie Syndicaat	. . . . .	3½ "	80	—	—
Handelmaatschappij	. . . . .	4½ "	144	144¾	144
O. I. Leening	. . . . .	4 "	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	. . . . .	4½ "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	. . . . .	4½ "	—	—	—
BELGIE	. . . . .	2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	. . . . .	2½ "	50	—	—
Dito dito	. . . . .	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	. . . . .	3 "	—	—	—
Dito dito	. . . . .	4½ "	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	. . . . .	1¼ "	24 15/16	25	—
Dito Obligatiën	. . . . .	3 "	41⅛	41¼	—
Dito Binnenl. à 5 m.	. . . . .	3 "	36 1/16	36	36 3/16
Bewijzen Coupons	. . . . .		5¼	5⅜	—
PORTUGAL, te Londen	. . . . .	3 "	43¼	43¼	43 5/16
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	. . . . .	5 "	102⅞	103	102⅞
Dito dito 1828 en 1829	. . . . .	5 "	101⅞	102	101⅞
Certif. bij dito 1831 en 1833	. . . . .	5 "	91	—	—
Dito 1840	. . . . .	4 "	84½	83½	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	. . . . .	4 "	83¼	83⅝	—
Dito dito Nieuwe	. . . . .	4 "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	. . . . .	6 "	—	—	—
Certificaten van dito	. . . . .	6 "	64	64¼	64
POLEN, Aandeelen 1836	Poolsch *f* 500		158	—	—
Dito Obligatiën	. . . . .	4 pCt.	27⅝	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	. . . . .	4½ "	—	—	—
OOSTENRIJK, M. 82 bij Goll	. . . . .	5 "	—	—	—
Dito	. . . . .	4 "	—	—	—
Dito Metall.	. . . . .	5 "	71¼	71⅜	71¼
Dito Nieuwe	. . . . .	5 "	83⅜	83½	83⅜
Dito 1847	. . . . .	2½ "	37⅛	37¼	37⅛
BRAZILIE, 1824 100 £	. . . . .	5 "	—	—	—
SARDINIE,	. . . . .	5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	. . . . .	4½ "	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt.	. . . . .	4½ "	28¼	27½	—
GRENADA, Obligatiën	. . . . .	3½ "	17½	17⅜	—
MEXICO, Obligatiën 1851	. . . . .	3 "	17⅞	18	—
N.-AMERIKA, Bankactiën	. . . . .		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 6 pCt. Prolongatie 6 pCt. Wissel-Disconto 6.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van de Wed. DA LAU.